גליון היכל הקודש

וועכענטליכע גליון ארויסגעגעבן דורך
מוסדות היכל הקודש ברסלב וויליאמסבורג
נתייסד ע"י כ"ק מרן מוהרא"ש זי"ע

פרשת דברים, שבת חזון, ט' אב, שנת תשע"ו לפ"ק — שנה 5, גליון 49 (254)

זמנים
הדלקת הנרות.................7:40
סוף זמן קר"ש..................8:56
מוצאי שב"ק....................9:09

שיעורים כסדרן
בבלי.................בבא קמא ע"ד
ירושלמי.................חגיגה י"ג
תוספתא...........אהלות פרק ג'
נ"ך..................חגי ב' - זכרי' א'

פַּרְשַׁת הַשָּׁבוּעַ

אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בָּעֲרָבָה מוֹל סוּף. זָאגְט רַשִׁ"י, מֹשֶׁה רַבֵּינוּ הָאט אוֹיסְגֶערֶעכֶנְט אַלֶע פְּלֶעצֶער וואוּ דִי אִידְן הָאבְּן גֶעזִינְדִיגְט אַקֶעגְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, עֶר הָאט אָבֶּער עֶס נָאר דֶערְמַאנְט בְּרֶמֶז, וֶועגְן דִי כָּבוֹד פוּן דִי אִידְן.

מוֹהַרָא"ש אִיז דָאס מַסְבִּיר לוֹיט וִוי דֶער רֶבִּי זָאגְט (לִיקוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק ב' סִימָן א') אַז מֶען קֶען נִישְׁט דַן זַיין קֵיין שׁוּם אִיד, וִוי דִי מִשְׁנָה זָאגְט (אָבוֹת ב, ד) **אַל תָּדִין אֶת חֲבֵרְךָ עַד שֶׁתַּגִּיעַ לִמְקוֹמוֹ**, מֶען קֶען נִישְׁט דַן זַיין קֵיינֶעם וִוי לַאנְג מֶען אִיז נִישְׁט אוֹיף יֶענֶעמְ'ס פְּלַאץ. אוּן וֶוער קֶען דֶען זַיין אוֹיף אַ צְוֵוייטְנְ'ס פְּלַאץ? נָאר דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער, וָואס יֶעדֶער הָאט אַ פְּלַאץ בַּיי אִים, אוּן עֶר אִיז זִיכֶער מְקַיֵּים דֶעם הֱוֵי דָן אֶת כָּל אָדָם לְכַף זְכוּת (אָבוֹת א, ו).

מֶען קֶען קֵיינְמָאל נִישְׁט וִויסְן צִי דִי פְּלַאץ אוּן דִי סִיבּוֹת אַרוּם דֶעם מֶענְטְשׁ הָאבְּן אִים גֶעמַאכְט טוּן שְׁלֶעכְטְס, אוּן דֶערְפַאר קֶען מֶען קֵיינֶעם נִישְׁט דַן זַיין, נָאר דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אַלֵיין, וָואס עֶר וֵוייסְט אַלֶע סִיבּוֹת אַרוּם יֶעדֶע זַאךְ.

דָאס אִיז פְּשַׁט אִין פָּסוּק, וֶוען מֹשֶׁה רַבֵּינוּ הָאט גֶעוָואלְט אוֹיסְרֶעכֶענֶען דִי עֲבֵירוֹת פוּן דִי אִידְן הָאט עֶר דֶערְמַאנְט נָאר דִי פְּלֶעצֶער, צוּ וַוייזְן אַז דִי פְּלֶעצֶער הָאבְּן גֶעמַאכְט דִי אִידְן זָאלְן זִינְדִיגְן, אָבֶּער בֶּאֱמֶת זֶענֶען אִידִישֶׁע קִינְדֶער ווָאוּיל אוּן ווִילְן נִישְׁט טוּהן קֵיין שְׁלֶעכְטְס.

(זֹאת הַתּוֹרָה דְּבָרִים ג)

***

אַתָּה עֹבֵר הַיּוֹם אֶת גְּבוּל מוֹאָב אֶת עָר. מוֹהַרָא"ש אִיז מַסְבִּיר דֶעם פָּסוּק לוֹיט וִוי דֶער רֶבִּי זָאגְט (לִיקוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א' סִימָן רע"ב) אוֹיפְ'ן פָּסוּק (תְּהִלִּים צה, ז) **הַיּוֹם אִם בְּקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ**, אַ גֶעוַואלְדִיגֶע עֵצָה פַאר אַ מֶענְטְשׁ עֶר זָאל מַצְלִיחַ זַיי בְּרוּחֲנִיּוּת אוּן סַיי בְּגַשְׁמִיּוּת, אַז מֶען זָאל נָאר קוּקְן אוֹיפְן הַיינְטִיגְן טָאג. "וָואס קֶען אִיךְ הַיינְט טוּן, צוּ מַאכְן פַּרְנָסָה, אָדֶער אַרַיינְצוּכַאפְּן מִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים", וַוייל אוֹיבּ טְרַאכְט מֶען וָואס עֶס אִיז גֶעוֶוען פְרִיעֶר, וֶוערְט מֶען צוּבְּרָאכְן "אִיךְ בִּין דָאךְ גֶעוֶוען בִּיז יֶעצְט אֵיין שְׁטִיק דוּרְכְפַאל, אוּן אַזוֹי וִוי אִיךְ הָאבּ נִישְׁט מַצְלִיחַ גֶעוֶוען בִּיז יֶעצְט, וֶועל אִיךְ וַוייטֶער אוֹיךְ נִישְׁט מַצְלִיחַ זַיין". אוּן דִי זֶעלְבֶּע אִיז וֶוען מֶען טְרַאכְט אוֹיף וַוייטֶער, "וֶוער וֵוייסְט אוֹיבּ אִיךְ וֶועל קֶענֶען אָנְהַאלְטְן וַוייטֶער אוּן מַצְלִיחַ זַיין?". וֶוען מֶען טְרַאכְט אָבֶּער נָאר אוֹיף דֶעם הַיינְטִיגְן טָאג, אוֹיף דִי יֶעצְטִיגֶע מִינוּט, דַאן אִיז מֶען זֵייעֶר מַצְלִיחַ.

דָאס אִיז פְּשַׁט אִין פָּסוּק, **אַתָּה עֹבֵר "הַיּוֹם" אֶת גְּבוּל מוֹאָב אֶת עָר**, אוֹיבּ מֶען ווִיל אַרִיבֶּער שְׁפְּרִינְגֶען דִי גְּבוּל פוּן מוֹאָב וָואס דָאס זֶענֶען דִי אַלֶע קְלִיפּוֹת אוּן שְׁלֶעכְטְס וָואס ווִילְן אַוֶועק נֶעמֶען דֶעם מֶענְטְשׁ פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אִיז דִי עֵצָה "הַיּוֹם - הַיינְט" צוּ טְרַאכְטְן נָאר פוּנֶעם הַיינְטִיגְן טָאג. אוֹיבּ וֶועט מֶען טְרַאכְטְן נָאר פוּנֶעם הַיינְטִיגְן טָאג דַאן וֶועט מֶען זֵייעֶר מַצְלִיחַ זַיין.

(זֹאת הַתּוֹרָה דְּבָרִים ז)

שִׂיחוֹת מוֹהֲרָא"שׁ

~ שַׁבָּת חֲזוֹן ~

~ תִּשְׁעָה בְּאָב ~

דֶער שַׁבָּת פַאר תִּשְׁעָה בְּאָב וֶוערְט אָנְגֶערוּפְן שַׁבָּת חֲזוֹן. אִין סֵפֶר 'שַׁעַר הַמֶּלֶךְ' וֶוערְט גֶעבְּרֶענְגְט אַז "חֲזוֹן" אִיז רָאשֵׁי תֵּיבוֹת חַ'צִי זַ'עַם וְ'חַצִי נֶ'חָמָה. דָאס מֵיינְט אַז אֲפִילוּ פוּן אֵיין זַייט אִיז עֶס טַאקֶע אַ טְרוֹיעֶרִיגֶע צַייט, מֶען טְרוֹיעֶרְט אוֹיפְן חוּרְבָּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, אָבֶּער פוּן דִי אַנְדֶערֶע זַייט אִיז אוֹיךְ דָא אַ נֶחָמָה, אַ טְרֵייסְט, אַז דִי טֶעג וֶועלְן נָאךְ וֶוערְן אִיבֶּערְגֶעדְרֵייט צוּ פְרֵיילִיכֶע טֶעג, וֶוען מָשִׁיחַ וֶועט קוּמֶען בְּקָרוֹב וֶועלְן דִי טֶעג וֶוערְן אַ יוֹם טוֹב.

דִי גְמָרָא דֶערְצֵיילְט (מַכּוֹת כ"ד) אַז וֶוען דִי חֲכָמִים הָאבְּן גֶעזֶעהן דִי שְׁרֶעקְלִיכֶע חוּרְבָּן אוֹיפְן הַר הַבַּיִת הָאבְּן זֵיי גֶעוֵויינְט אוּן גֶעקְלָאגְט, אָבֶּער רֶבִּי עֲקִיבָא - וָואס אִיז אוֹיךְ דָארְט גֶעוֶוען - הָאט גֶעלַאכְט. הָאבְּן אִים דִי חֲכָמִים גֶעפְרֶעגְט: "פַארְוָואס לַאכְסְטוּ?", הָאט רֶבִּי עֲקִיבָא גֶעזָאגְט: "אַזוֹי וִוי אִיךְ זֶעה אַז דִי עֶרְשְׁטֶע חֵלֶק פוּן דִי נְבוּאָה אִיז אַזוֹי שְׁטַארְק מְקוּיָּם גֶעוָוארְן, אַז דֶער בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אִיז חָרוּב גֶעוָוארְן, גְלֵייבּ אִיךְ אַז דִי צְוֵוייטֶע הֶעלְפְט נְבוּאָה וֶועט אוֹיךְ מְקוּיָּם וֶוערְן, אַז מִיר וֶועלְן נָאךְ אוֹיסְגֶעלֵייזְט וֶוערְן פוּן גָלוּת, אוּן דִי אִידְן וֶועלְן נָאךְ אוֹיפְגֶערָאכְטְן וֶוערְן".

דִי צַדִּיקִים קוּקְן אוֹיף דִי פְּנִימִיּוּת פוּן יֶעדֶע זַאךְ, אֲפִילוּ יֶעצְט זֶעהט אַלֶעס אוֹיס אַזוֹי שְׁוֶוער אוּן בִּיטֶער, אָבֶּער צוּם סוֹף וֶועלְן דִי טֶעג אִיבֶּערְגֶעדְרֵייט וֶוערְן צוּ יָמִים טוֹבִים, אוּן מִיר וֶועלְן זִיךְ פְרֵייעֶן מִיט דִי גְרוֹיסֶע יְשׁוּעוֹת וָואס דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער וֶועט אוּנְז הֶעלְפְן.

דֶערְפַאר וֶוערְט גֶע'פַּסְקֶ'נְט אִין שֻׁלְחָן עָרוּךְ (אוֹרַח חַיִּים סִימָן תקנ"ב) אַז מֶען זָאגְט נִישְׁט קַיין תַּחֲנוּן תִּשְׁעָה בְּאָב וַוייל תִּשְׁעָה בְּאָב וֶוערְט אָנְגֶערוּפְן "מוֹעֵד" - אַ יוֹם טוֹב. שְׁטֶעלְט זִיךְ אַ פְרַאגֶע, אִיז עֶס דֶען אַ יוֹם טוֹב? פוּנְקְט פַארְקֶערְט, מֶען טְרוֹיעֶרְט דָאךְ אִין תִּשְׁעָה בְּאָב, מֶען טוּט אַלֶע הֲלָכוֹת פוּן אֲבֵילוּת אִין תִּשְׁעָה בְּאָב, וִוי אַזוֹי קֶען מֶען עֶס אָנְרוּפְן אַ יוֹם טוֹב?

נָאר דֶער אֱמֶת אִיז אַז בִּפְנִימִיּוּת זֶענֶען דִי טֶעג פְרֵיילִיכֶע טֶעג, וֶוען מָשִׁיחַ וֶועט קוּמֶען וֶועט מֶען לֵיינֶען דִי מְגִילַת אֵיכָה מִיט אַ נִיגּוּן פְרֵיילִיכֶערְהֵייט, אַזוֹי וִוי מֶען לֵיינְט פּוּרִים דִי מְגִילַת אֶסְתֵּר פְרֵיילִיכֶערְהֵייט. אוּן אֲפִילוּ יֶעצְט זֶענֶען מִיר נָאךְ אִין גָלוּת, אוּן מֶען דַארְף טְרוֹיעֶרְן

המשך בדף ב

וָואס אִיז דֶער גָלוּת?

דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִיקוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א, סִימָן ז): אַז דֶער עִיקָר גָלוּת אִיז נָאר וֶועגְן עֶס פֶּעלְט אֱמוּנָה. וַוייל וֶוען אַ אִיד הָאט אֱמוּנָה אִין בּוֹרֵא כָּל עוֹלָמִים אִיז נִישְׁט שַׁיָיךְ בַּיי אִים קַיין גָלוּת, וַוייל וואו עֶר זָאל נָאר נִישְׁט גֵיין טְרֶעפְט עֶר דֶעם בַּאשֶׁעפֶער, אָבֶער אַז אַ מֶענְטְשׁ שְׁפִּירְט נִישְׁט דֶעם בַּאשֶׁעפֶער, דָאס אִיז דֶער גְרֶעסְטֶער גָלוּת.

דֶערְפַאר אַז אַ מֶענְטְשׁ הָאט נִישְׁט קַיין אֱמוּנָה, קֶען עֶר זַיין בַּיי זִיךְ אִין שְׁטוּב, אוּן דָארְטְן זַיין אִין גָלוּת, דָארְטְן זַיין נַע וָנָד, עֶר טְרֶעפְט זִיךְ נִישְׁט דָאס פְּלַאץ, עֶר גֵייט אַהֶער אוּן אַהִין, אַרוֹיס אוּן אַרַיין, וַוייל עֶר וֵוייסְט נִישְׁט וָואס צוּ טוּעֶן פַאר לֵיידִיג-גֵיין.

אָבֶער אַז אַ מֶענְטְשׁ הָאט אַ שְׁטַארְקֶע אֱמוּנָה, דֶעמָאלְטְס וואו עֶר זָאל נָאר נִישְׁט זַיין שְׁפִּירְט עֶר זִיךְ אִינְדֶערְהֵיים. וָואס דָאס שְׁטֵייט בַּיי שְׁמוּאֵל הַנָבִיא: (בְּרָכוֹת י:): וואו עֶר אִיז גֶעגַאנְגֶען אִיז זַיין הוֹיז גֶעוֶוען מִיט אִים. וָואס אִיז דִי הוֹיז? דֶער בַּאשֶׁעפֶער! אוּן וִויבַּאלְד עֶר הָאט גֶעלֶעבְּט מִיטְן בַּאשֶׁעפֶער, וֶועגְן דֶעם וואו עֶר אִיז גֶעגַאנְגֶען אִיז דֶער בַּאשֶׁעפֶער גֶעוֶוען מִיט אִים.

וֶוען אַ מֶענְטְשׁ זָאל וִויסְן וָואס דָאס הֵייסְט רֶעדְן נָאר אֵיין וָוארְט צוּם בַּאשֶׁעפֶער (עַיֵין לִיקוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק ב, סִימָן צ"ו), אֲפִילוּ עֶר קֶען זִיךְ נִישְׁט אִינְגַאנְצְן אוֹיסְרֶעדְן דָאס הַארְץ, קֶען עֶר אָבֶער בֶּעטְן אֵיין דִיבּוּר: "**רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אִיךְ בִּין צוּבְּרָאכְן, מַאךְ מִיר פְרֵיילִיךְ**", וָואלְט עֶר אַלְץ אַרַיין גֶעכַאפְּט נָאךְ אַ וָוארְט אוּן נָאךְ אַ וָוארְט, וָואס דָאס אִיז דִי גְרֶעסְטֶע זַאךְ.

בִּשְׁעַת דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי אִיז גֶעקוּמֶען וואוֹינֶען אִין שְׁטָאט בְּרֶסְלֶב הָאט עֶר דִי עֶרְשְׁטֶע זַאךְ גֶעפְרֶעגְט אוֹיבּ עֶס אִיז פַארְהַאנִין דָא אַ גוּט פְּלַאץ צוּ רֶעדְן צוּם בַּאשֶׁעפֶער? הָאט זִיךְ דֶער וָואס הָאט אִים בַּאגְלֵייט [וָואס אִיז גֶעוֶוען דָארְט אַ תּוֹשָׁב] זִיךְ אָנְגֶערוּפְן: אוֹיסֶערְן שְׁטָאט אִיז דָא אַ בַּארְג, וָואס אִין דֶעם בַּארְג אִיז דָא אַ הֵייל, אוּן דָארְטְן קֶען מֶען אַרַיין גֵיין, אוּן עֶס אִיז זֵייעֶר אַ גוּטֶער פְּלַאץ, נָאר עֶס אִיז אַבִּיסְל וַוייט פוּן שְׁטָאט. הָאט אִים דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי גֶעבֶּעטְן עֶר זָאל אִים וַוייזְן, אוּן עֶר הֵייבְּט אָן צוּ גֵיין מִיט אִים צוּ דֶעם פְּלַאץ, גֵייעֶנְדִיג זָאגְט אִים דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי: דוּ מֵיינְסְט אַז פוּן דָא בִּיז דָארְט קֶען מֶען נִישְׁט רֶעדְן צוּם בַּאשֶׁעפֶער? וִוי וַוייט אִיז פוּן מוֹיל בִּיז צוּם הַארְץ?! וַוייל דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי הָאט אִים שׁוֹין גֶעוָואלְט אוֹיסְלֶערְנֶען אַז כָאטְשִׁיג דָארְטְן אִיז טַאקֶע דֶער הֵייל, אָבֶער מֶען קֶען שׁוֹין אָנְהֵייבְּן צוּ רֶעדְן, נָאר וֶוען אִיךְ וֶועל קוּמֶען דָארְט וואו קֵיינֶער אִיז נִישְׁטָא, וֶועל אִיךְ זִיךְ קֶענֶען בֶּעסֶער אוֹיסְרֶעדְן דָאס הַארְץ (עַיֵין פְּעֻלַּת הַצַּדִּיק אוֹת שצד).

אַ אִיד דַארְף אַזוֹי שְׁטַארְק שְׁפִּירְן דֶעם בַּאשֶׁעפֶער, אַז וואו עֶר אִיז נָאר, קֶען עֶר רֶעדְן צוּם בַּאשֶׁעפֶער (עַיֵין שִׂיחוֹת הָרַ"ן סִימָן ר"ל-רל"א), אוּן דַארְף נִישְׁט וַוארְטְן ווילַאנְג עֶר וֶועט זוֹכֶה זַיין צוּ גֵיין אִין פֶעלְד (לִיקוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק ב, סִימָן י"א. שִׂיחוֹת הָרַ"ן סִימָן רכ"ז). וַוייל אַז עֶר אִיז שְׁטַארְק אִין דִי אֱמוּנָה קֶען עֶר 'שׁוֹין' רֶעדְן, אוּן דִי גַאנְצֶע וֶועלְט וָואס עֶר זֶעהְט, זָאל עֶר בַּאטְרַאכְטְן וִוי אֵיין גְרוֹיסֶער פֶעלְד, אוּן נָאר דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אִיז דָא. [בִּפְרַט וֶוען עֶר פָּארְט אַלֵיין מִיט זַיין קַאר וָואס דֶעמָאלְטְס הָאט עֶר אַ מָקוֹם מְיוּחָד (עַיֵין שִׂיחוֹת הָרַ"ן סִימָן רע"ד-ער"ה).] אוּן אַז עֶר אִיז אַרָאפּ גֶעפַאלְן אוּן עֶר שְׁפִּירְט נִישְׁט אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אִיז דָא, זָאל עֶר פוּן דֶעם אַלֵיין מַאכְן אַ תְּפִלָּה: "**רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אִיךְ בִּין אַרָאפּ גֶעפַאלְן אִיךְ שְׁפִּיר דִיךְ נִישְׁט, אִיךְ קֶען נִישְׁט רֶעדְן צוּ דִיר**".

צוּ דֶעם דַארְף מֶען אָבֶער הָאבְּן אַ מוֹרָא'דִיגְן תְּמִימוּת, אַזוֹי וִוי דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִיקוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק ב, סִימָן ק"ד. שִׂיחוֹת הָרַ"ן סִימָן ל"ג, קנ"ד, וְעוֹד): אַז דֶער עִיקָר אִין תְּפִלָּה אִיז 'תְּמִימוּת אוּן פְּשִׁיטוּת' אַוֶועק וַוארְפְן דֶעם שֵׂכֶל, וַוייל בַּיי תְּפִלָּה קֶען מֶען נִישְׁט נִיצְן קַיין חָכְמוֹת, נָאר גְלֵייבְּן אַז דֶער בּוֹרֵא כָּל עוֹלָמִים אִיז דָא. אוּן אֲפִילוּ אַז אִיךְ בִּין וַוייט וֶועל אִיךְ דָאס אַלֵיין בֶּעטְן דֶעם בַּאשֶׁעפֶער (לִיקוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק ב, סִימָן כ"ה). דָאס אִיז דִי אוֹצְרוֹת וָואס מִיר הָאבְּן, אוּן 'דֶער' לֶעכְטִיגְקֵייט פְּרוּבִּירְט דֶער סַמֶ"ךְ מֶ"ם צוּ פַארְהוֹילְן אוּן פַארְדֶעקְן רַחֲמָנָא לִיצְּלָן.

המשך בדף ג

שִׂיחוֹת מוֹהֲרָא"שׁ

אוּן זִיךְ פִירְן מִיט אֲבֵילוּת, טָאר מֶען אָבֶער נִישְׁט מֵסִיחַ דַעַת זַיין פוּן דִי גְאוּלָה הָעֲתִידָה אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער וֶועט אוּנְז נָאךְ אוֹיסְלֵייזְן בְּקָרוֹב.

דִי גְמָרָא דֶערְצֵיילְט (מַכּוֹת כ"ד) אַז וֶוען דִי הֵיילִיגֶע חֲכָמִים הָאבְּן גֶעוֵויינְט אוֹיפְ'ן בִּיטֶערְן חוּרְבָּן בֵּית הַמִקְדָשׁ, הָאט רֶבִּי עֲקִיבָא גֶעלַאכְט. וֶוען זֵיי הָאבְּן אִים גֶעפְרֶעגְט פַארְוָואס עֶר לַאכְט, הָאט עֶר גֶעעֶנְטְפֶערְט אַז אַזוֹי וִוי עֶר זֶעט אַז דִי נְבוּאוֹת אַז סְ'וֶועט קוּמֶען אַ חוּרְבָּן אִיז אַזוֹי פּוּנְקְטְלִיךְ מְקוּיָם גֶעוָוארְן, אִיז דָאס אַ סִימָן אַז דִי אַנְדֶערֶע נְבוּאוֹת אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער וֶועט טְרֵייסְטְן אוּן אוֹיסְלֵייזְן דִי אִידְן, וֶועלְן זִיכֶער אוֹיךְ מְקוּיָם וֶוערְן.

בַּיי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ פִּירְט מֶען זִיךְ צוּ לֵיינֶען דִי מְגִילַת אֵיכָה אוֹיךְ בַּייטָאג. וַוייל וֶוען מָשִׁיחַ וֶועט קוּמֶען וֶועט מֶען דָאךְ לֵיינֶען דִי מְגִילַת אֵיכָה מִיט אַ פְרֵיילִיכְן נִיגוּן מִיט אַ "שֶׁהֶחֱיָינוּ" אַז מִיר הָאבְּן זִיךְ גֶעקֶענְט דֶערְהַאלְטְן אִין אַזַא שְׁוֶוערֶע בִּיטֶערֶע גָלוּת, אוּן מֶען וֶועט עֶס אַוַדַאי לֵיינֶען סַיי בַּיינַאכְט אוּן סַיי בַּייטָאג אַזוֹי וִוי דִי מְגִילַת אֶסְתֵּר, דֶערְפַאר לֵיינְט מֶען עֶס אוֹיךְ הַיינְט סַיי בַּיינַאכְט אוּן סַיי בַּייטָאג.

עֶס גֵייט אַזוֹי וַוייט אַז עֶס זֶענֶען גֶעוֶוען צַדִיקִים אוּן יְחִידֵי סְגוּלָה וָואס אִין מוֹצָאֵי שַׁבָּת חֲזוֹן הָאבְּן זֵיי נִישְׁט גֶעזָאגְט "וְאַתָּה קָדוֹשׁ", אַזוֹי וִוי מֶען פִירְט זִיךְ אַז וֶוען עֶס גֶעפַאלְט אַ יוֹם טוֹב אִינְמִיטְן דִי וָואךְ זָאגְט מֶען נִישְׁט "וְאַתָּה קָדוֹשׁ". וַוייל זֵיי הָאבְּן גֶעהַאט אַזַא שְׁטַארְקֶע אֱמוּנָה אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער וֶועט אוּנְז זִיכֶער אוֹיסְלֵייזְן פוּן גָלוּת, אוּן דֶעמָאלְט וֶועט דָאךְ תִּשְׁעָה בְּאָב זַיין אַ יוֹם טוֹב. אָבֶער וֶוען עֶס אִיז גֶעקוּמֶען תִּשְׁעָה בְּאָב בַּיינַאכְט אוּן זֵיי הָאבְּן גֶעזֶעהְן אַז מֶען אִיז לַיידֶער נָאכְנִישְׁט אוֹיסְגֶעלֵייזְט גֶעוָוארְן, הָאבְּן זֵיי דֶעמָאלְט גֶעזָאגְט "וְאַתָּה קָדוֹשׁ", צוּ מַשְׁלִים זַיין דָאס וָואס מֶען הָאט אוֹיסְגֶעלָאזְט מוֹצָאֵי שַׁבָּת.

דִי אֵייגֶענֶע חוּרְבָּן

וֶוען מֶען זָאגְט מְגִילַת אֵיכָה דַארְף מֶען אוֹיסְטַייטְשְׁן דִי פְּסוּקִים אוֹיף זִיךְ אַלֵיין. אַזוֹי וִוי דֶער רֶבִּי זָאגְט (לִיקוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק ב' סִימָן ק"א) אַז וֶוען מֶען זָאגְט תְּהִלִים, תְּחִינוֹת, אָדֶער תִּיקוּן חֲצוֹת זָאל מֶען אוֹיסְטַייטְשְׁן אַלֶע פְּסוּקִים אוֹיף זִיךְ אַלֵיין, דִי אַלֶע מִלְחָמוֹת וָואס שְׁטֵייט אִין תְּהִלִים, דִי אַלֶע שׂוֹנְאִים וָואס דָוִד הַמֶלֶךְ רֶעדְט זִיךְ אָפּ וֶועגְן זֵיי אִין תְּהִלִים, דָאס גֵייט אַרוֹיף אוֹיף דִי אֵייגֶענֶע מִלְחָמוֹת וָואס יֶעדֶער מֶענְטְשׁ הָאט מִיט זַיין יֵצֶר הָרַע, וָואס עֶר אִיז דֶער גְרֶעסְטֶער פַיינְט פוּן אַ מֶענְטְשׁ, עֶר ווִיל נָאר הַרְגֶ'ענֶען דֶעם מֶענְטְשׁ בְּרוּחֲנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת, אוּן אוֹיף דֶעם בֶּעט מֶען אִין תְּהִלִים אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל אוּנְז רַאטֶעוֶוען פוּנֶעם יֵצֶר הָרַע אוּן אַלֶע שְׁלֶעכְטֶע זַאכְן.

דִי זֶעלְבֶּע אִיז מִיט מְגִילַת אֵיכָה. מֶען דַארְף בְּעִיקָר טְרוֹיעֶרְן אוֹיף דִי אֵייגֶענֶע חוּרְבָּן אַז מֶען הָאט נָאכְנִישְׁט זוֹכֶה גֶעוֶוען צוּ זַיין אַן עֶרְלִיכֶער אִיד, וָואס דוּרְךְ דֶעם הַאלְט מֶען צוּרִיק דֶעם בֵּית הַמִקְדָשׁ פוּן וֶוערְן אוֹיפְגֶעבּוֹיעֶט, יֶעדֶער אִיד דַארְף בֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אַז פוּן זַיין זַייט זָאל עֶר נִישְׁט שְׁטֶערְן דָאס אוֹיפְבּוֹי פוּנֶעם בֵּית הַמִקְדָשׁ, אַז זַיינֶע מַעֲשִׂים זָאלְן נִישְׁט צוּרִיק הַאלְטְן דִי גְאוּלָה אוּן דֶעם בִּנְיָן בֵּית הַמִקְדָשׁ בִּמְהֵרָה.

קִידוּשׁ לְבָנָה

מוֹצָאֵי תִּשְׁעָה בְּאָב פִּירְט מֶען זִיךְ אַז מֶען אִיז מְקַדֵשׁ דִי לְבָנָה. דֶער אֲרִ"י הַקָדוֹשׁ שְׁרַייבְּט אוֹיף דֶעם (פְּרִי עֵץ חַיִים, אַחֵר סוֹד כַּוָּנַת ת"ב) אַז דָאס אִיז זֵייעֶר אַ גְרוֹיסֶע זַאךְ צוּ מְקַדֵשׁ זַיין דִי לְבָנָה מוֹצָאֵי תִּשְׁעָה בְּאָב.

דֶער עִנְיָן דֶערְפוּן אִיז, אַזוֹי וִוי מֶען זֶעט בַּיי דִי לְבָנָה אַז דַוְקָא וֶוען זִי וֶוערְט שׁוֹין זֵייעֶר קְלֵיין בִּיז מֶען זֶעהְט עֶס שׁוֹין אִינְגַאנְצְן נִישְׁט, דַוְקָא דֶעמָאלְט טוּט זִי זִיךְ בַּאנַייעֶן, אוּן הֵייבְּט אָן צוּ וֶוערְן צוּרִיק גְרֶעסֶער.

דִי זֶעלְבֶּע אִיז אוֹיךְ יֶעצְט, דַוְקָא נָאךְ תִּשְׁעָה בְּאָב וֶוען מֶען הָאט אַזוֹי שְׁטַארְק גֶעטְרוֹיעֶרְט אוֹיפְן חוּרְבָּן, דֶעמָאלְט אִיז דִי צַייט זִיךְ צוּרִיק אוֹיפְצוּהֵייבְן אוּן אָנְהֵייבְּן פוּן פְרִישׁ צוּ דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוּן זַיין וואוֹיל אוּן עֶרְלִיךְ. אוּן דֶערְפַאר אִיז מוֹצָאֵי תִּשְׁעָה בְּאָב דִי פַּאסִיגְסְטֶע צַייט צוּ מְחַדֵשׁ זַיין דִי לְבָנָה.

אִין דִי פּוֹסְקִים וֶוערְט גֶעבְּרֶענְגְט, אַז פַאר מֶען אִיז מְחַדֵשׁ דִי לְבָנָה זָאל מֶען קוֹדֶם אוֹיסְפַאסְטְן, עֶסְן עֶפֶּעס, אוּן אָנְטוּהְן צוּרִיק דִי שִׁיךְ, אוּן וֶוער עֶס קֶען גֵייט אוֹיךְ אִין מִקְוֶה, אוּן דֶערְנָאךְ אִיז מֶען מְחַדֵשׁ דִי לְבָנָה פְרֵיילִיכֶערְהֵייט, אוּן מֶען בֶּעהְט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אַז עֶר זָאל אוּנְז שׁוֹין אוֹיסְלֵייזְן פוּן גָלוּת, וָואס דֶעמָאלְט וֶועט זַיין וְהָיָה אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחַמָּה, דִי לְבָנָה וֶועט שַׁיינֶען אַזוֹי וִוי דִי זוּן, בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן.

(שִׂיחוֹת מוֹהֲרָא"שׁ חֵלֶק א' וְחֵלֶק י' עֶרֶךְ תִּשְׁעָה בְּאָב, וְחֵלֶק ט"ז עֶרֶךְ בֵּין הַמְצָרִים)

דֶער בֶּעט שְׁטֶעכְט

דֶער הֵיילִיגֶער צַדִיק רֶבִּי יוֹסֵף פוּן אוֹסְטִילָא זִי״עַ (אַ זוּהן פוּנֶעם צַדִיק רֶבִּי מָרְדְכַי׳לֶע נֶעשְׁכִיזֶער זִי״עַ) הָאט אֵיינְמָאל גֶעהֶערְט אַז דֶער חוֹזֶה פוּן לוּבְּלִין זִי״עַ גֵייט דוּרְכְפָארְן זַיין שְׁטָאט, אוּן עֶר גֵייט מִן הַסְתָּם זִיךְ אָפְּשְׁטֶעלְן אִין שְׁטָאט זִיךְ אָפְּרוּעֶן, אוּן עֶר הָאט גֶעהַאט גְרוֹיס חֵשֶׁק אַז דֶער צַדִיק זָאל אַיינְשְׁטֵיין בַּיי אִים אִינְדֶערְהֵיים.

עֶר הָאט פַארְשְׁטַאנֶען אַז דֶער חוֹזֶה וֶועט זִיךְ וֶועלְן אַרָאפְּלֵייגְן בַּיי אִים זִיךְ אָפְּרוּעֶן פוּנֶעם וֶועג, אוּן עֶס אִיז גֶעוֶוען בַּאוואוּסְט אַז עֶס הָאט זִיךְ גֶעקֶענְט מַאכְן אַז וֶוען דֶער חוֹזֶה הָאט זִיךְ אַרָאפְּגֶעלֵייגְט אוֹיף אַ בֶּעט וואוּ עֶס אִיז גֶעלִיגְן דֶערוֹיף בֶּעפָאר אֵיינֶער וָואס אִיז נִישְׁט גֶעוֶוען עֶרְלִיךְ, הָאט עֶר גֶעשְׁרִיגְן ״עֶס שְׁטֶעכְט מִיר, דֶער בֶּעט שְׁטֶעכְט מִיר״ אוּן עֶר הָאט נִישְׁט גֶעוָואלְט שְׁלָאפְן אוֹיף דֶעם בֶּעט.

דֶערְפַאר הָאט רֶבִּי יוֹסֵף גֶעוָואלְט אָנְגְרֵייטְן פַארְן חוֹזֶה אַ נֵייעֶ בֶּעט וָואס קֵיינֶער אִיז נָאכְנִישְׁט גֶעלִיגְן דֶערוֹיף, אַזוֹי אַז דֶער חוֹזֶה זָאל זִיךְ רוּהִיג קֶענֶען אוֹיסְרוּעֶן אוֹיף דֶעם בֶּעט.

עֶר הָאט אַרִיבֶּער גֶערוּפְן אַ חָשׁוּבֶ׳ער אִיד וָואס אִיז גֶעוֶוען אַ סְטָאלֶער, עֶר הָאט אִים דֶערְצֵיילְט דִי גַאנְצֶע זַאךְ אַז עֶר מוּז הָאבְּן אַ גוּטֶע נֵייעֶ בֶּעט פַארְן חוֹזֶה, אוּן עֶר ווִיל אַז עֶר זָאל אִים בּוֹיעֶן אַ גוּטֶע בֶּעט, עֶר זָאל גֵיין אִין מִקְוֶה פַאר עֶר בּוֹיעֶט עֶס אוּן עֶר זָאל עֶס בּוֹיעֶן מִיט עֶרְלִיכֶע רֵיינֶע כַּוָונוֹת, אַז דֶער חוֹזֶה זָאל וֶועלְן שְׁלָאפְן אוֹיף אַזַא בֶּעט.

דֶער סְטָאלֶער הָאט אַבִּיסְל מוֹרָא גֶעהַאט, עֶר הָאט גֶעטְרַאכְט וָואס וֶועט עֶר טוּהן אוֹיב דֶער בֶּעט וֶועט אוֹיךְ נִישְׁט גֶעפֶעלְן פַארְן חוֹזֶה, אָבֶּער עֶר הָאט נִישְׁט גֶעוָואלְט אָפְּזָאגְן רֶבִּי יוֹסֵף, אוּן עֶר הָאט זִיךְ אוּנְטֶערְגֶענוּמֶען צוּ מַאכְן דֶעם בֶּעט.

יֶעדֶעס מָאל וָואס עֶר הָאט גֶעאַרְבֶּעט אוֹיף דֶעם בֶּעט אִיז עֶר קוֹדֶם גֶעגַאנְגֶען אִין מִקְוֶה, אוּן עֶר הָאט גֶעמַאכְט דִי בֶּעט מִיט גְרוֹיס שִׁפְלוּת אוּן צוּבְּרָאכְנְקַייט, ווִיסֶענְדִיג וָואסֶערֶע צַדִיק גֵייט לִיגְן אוֹיף דֶעם בֶּעט. וֶוען עֶר הָאט פַארְעֶנְדִיגְט דֶעם בֶּעט הָאט עֶר עֶס אַרִיבֶּער גֶעבְּרֶענְגְט צוּ רֶבִּי יוֹסֵף אִינְדֶערְהֵיים. עֶר הָאט עֶס אִיבֶּער גֶענוּמֶען אוּן אַרַיינְגֶעלֵייגְט אִין אַ סְפֶּעצִיעֶלְן שְׁטוּב, עֶר הָאט אִיבֶּער גֶעצוֹיגְן דֶעם בֶּעט, אוּן צוּגֶעשְׁפַּארְט דִי טִיר, אַז קֵיינֶער זָאל נִישְׁט נוּצְן דִי בֶּעט פַאר דֶער חוֹזֶה וֶועט אָנְקוּמֶען.

וֶוען דֶער הֵיילִיגֶער חוֹזֶה אִיז אָנְגֶעקוּמֶען צוּ דִי שְׁטָאט אוֹסְטִילָא, אִיז רֶבִּי יוֹסֵף אַנְטְקֶעגְן גֶעגַאנְגֶען דֶעם צַדִיק אוּן אִים פַארְבֶּעטְן אַרַיינְצוּקוּמֶען צוּ אִים אִינְדֶערְהֵיים זִיךְ אָפְּצוּרוּעֶן, דֶער חוֹזֶה הָאט אָנְגֶענוּמֶען דֶעם פַארְלַאנְג. רֶבִּי יוֹסֵף הָאט זִיךְ זֵייעֶר גֶעפְרֵיידְט אוּן אַרַיינְגֶעבְּרֶענְגְט דֶעם צַדִיק אוּן אִים אָנְגֶעוִויזְן אוֹיף דֶעם נֵייעֶם בֶּעט זָאגֶענְדִיג אַז דֶער בֶּעט הָאט גֶעמַאכְט אַן עֶרְלִיכֶער אִיד מִיט גוּטֶע כַּוָונוֹת, אוּן דֶער צַדִיק קֶען זִיךְ אַוַדַאי אָפְּרוּעֶן אוֹיף דֶעם בֶּעט.

אָבֶּער וֶוען דֶער חוֹזֶה הָאט זִיךְ אַרָאפְּגֶעלֵייגְט אוֹיפְן בֶּעט הָאט עֶר גְלַייךְ גֶעשְׁרִיגְן ״גֶעוַואלְד ! עֶס שְׁטֶעכְט מִיר !״, רֶבִּי יוֹסֵף הָאט זִיךְ זֵייעֶר דֶערְשְׁרָאקְן, דָאס אִיז דָאךְ אַ נֵייעֶ בֶּעט וָואס אַן עֶרְלִיכֶער אִיד הָאט גֶעמַאכְט, פַארְוָואס ווִיל דֶער חוֹזֶה נִישְׁט לִיגְן דֶערוֹיף ? עֶר הָאט נִישְׁט גֶעווּאוּסְט וָואס צוּ טוּהן, עֶר הָאט מוֹרָא גֶעהַאט צוּ גֶעבְּן זַיין אֵייגְן בֶּעט פַארְן חוֹזֶה, אָבֶּער עֶר הָאט נִישְׁט גֶעהַאט קַיין בְּרֵירָה, דֶער צַדִיק מוּז זִיךְ דָאךְ אָפְּרוּעֶן, הָאט עֶר גֶעגֶעבְּן פַארְן צַדִיק זַיין אֵייגְן בֶּעט.

וֶוען דֶער חוֹזֶה הָאט זִיךְ אַרָאפְּגֶעלֵייגְט אוֹיף זַיין בֶּעט, הָאט זִיךְ דֶער חוֹזֶה אָנְגֶערוּפְן ״דָאס אִיז זֵייעֶר אַ גוּטֶע בֶּעט ! אִיךְ בִּין זִיךְ מַמָשׁ מְחַי׳ צוּ לִיגְן דָא !״ דֶער צַדִיק הָאט זֵייעֶר הַנָאָה גֶעהַאט פוּן דִי הֵיילִיגְקֵייט פוּנֶעם בֶּעט.

רֶבִּי יוֹסֵף הָאט זֵייעֶר הַנָאָה גֶעהַאט אַז עֶר הָאט גֶעקֶענְט מְהַנֶה זַיין דֶעם צַדִיק מִיט זַיין בֶּעט, עֶס אִיז אִים אָבֶּער גֶעוֶוען זֵייעֶר אִינְטֶערֶעסַאנְט פַארְוָואס דֶער חוֹזֶה הָאט נִישְׁט לִיב גֶעהַאט דִי נֵייעֶ בֶּעט. שְׁפֶּעטֶער הָאט עֶר גֶעפְרֶעגְט פוּנֶעם חוֹזֶה אַלֵיין, ״דָאס אִיז דָאךְ אַ נֵייעֶ בֶּעט וָואס אַן עֶרְלִיכֶער אִיד הָאט גֶעמַאכְט מִיט גוּטֶע כַּוָונוֹת סְפֶּעצִיעֶל פַארְן צַדִיק, פַארְוָואס אִיז דֶער צַדִיק נִישְׁט גֶעוֶוען צוּפְרִידְן פוּנֶעם בֶּעט ?״

הָאט אִים דֶער חוֹזֶה גֶעעֶנְטְפֶערְט, ״אֶמֶת טַאקֶע אַז דֶער בֶּעט הָאט גֶעמַאכְט אַן עֶרְלִיכֶער אִיד, אוּן דָאס אִיז אַ הֵיילִיגֶע בֶּעט, אָבֶּער עֶס שְׁלָאגְט פוּן אִיר אַרוֹיס אַ מָרָה שְׁחוֹרָה״, וַוייל דֶער אִיד הָאט גֶעמַאכְט דֶעם בֶּעט אִין דִי נַיין טֶעג, אוּן עֶר אִיז דָאךְ גֶעוֶוען אַן עֶרְלִיכֶער אִיד אִיז עֶר גֶעוֶוען זֵייעֶר טְרוֹיעֶרִיג אוֹיפְן חוּרְבָּן בֵּית הַמִקְדָשׁ, אָבֶּער עֶס אִיז גֶעוֶוען אוֹיף אַ וֶועג פוּן עַצְבוּת אוּן מָרָה שְׁחוֹרָה, אוּן דֶערְפַאר הָאט עֶר אַרַיינְגֶעלֵייגְט אִינֶעם בֶּעט אַ מָרָה שְׁחוֹרָה, וָואס דָאס הָאט נִישְׁט גֶעלָאזְט דֶעם הֵיילִיגְן חוֹזֶה לִיגְן דֶערוֹיף.

דִי רִיכְטִיגֶע וֶועג אִיז צוּ טְרוֹיעֶרְן מִיט אַ הָאפֶענוּנְג אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער וֶועט אוּנְז זִיכֶער נִישְׁט פַארְלָאזְן, נָאר עֶר וֶועט אוּנְז שוֹין בְּקָרוֹב אוֹיסְלֵייזְן אוּן אוֹיפְבּוֹיעֶן דֶעם בֵּית הַמִקְדָשׁ בב״א.

(שִׂיחוֹת מוֹהֲרָא״שׁ חֵלֶק ט״ז עֶרֶךְ בֵּין הַמְצָרִים)

וָואס אִיז דֶער גָלוּת?

המשך

דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִיקוּטֵי מוֹהֲרַ״ן חֵלֶק ב, סִימָן ס״ז) אַז דָאס אִיז דֶער חוּרְבָּן בֵּית הַמִקְדָשׁ, וַוייל דֶער בֵּית הַמִקְדָשׁ אִיז דֶער פְלַאץ וואוּ מֶען קֶען רֶעדְן צוּם בַּאשֶׁעפֶער, אוּן אִיז דֶער פְלַאץ פוּן דַעַת אוּן שֵׂכֶל ! אַזוֹי ווִי דִי גְמָרָא זָאגְט (בְּרָכוֹת לג.): **כָּל אָדָם שֶׁיֵשׁ בּוֹ דֵעָה כְּאִלוּ נִבְנֶה בֵּית הַמִקְדָשׁ בְּיָמָיו.** אוּן אַז מֶען הָאט נִישְׁט קַיין שֵׂכֶל, אוּן עֶס וֶוערְט אַ חוּרְבָּן אִין דִי מוֹחַ פוּן אַ מֶענְטְשׁ, דָאס אִיז חוּרְבָּן בֵּית הַמִקְדָשׁ, דָאס הֵייסְט אַז אַ מֶענְטְשׁ וֶוערְט בַּיי זִיךְ זֵייעֶר צוּבְּרָאכְן, אוּן עֶר קֶען זִיךְ נִישְׁט דֶערְהַאלְטְן וֶוען עֶס גֵייט דוּרְךְ אוֹיף אִים אַ גְרוֹיסֶע נִסָיוֹן.

הָרַב הַחָסִיד רֶבִּי לֵוִי יִצְחָק [בֶּענְדֶער] זַצַ״ל הָאט פַארְצֵיילְט אַ אִינְטֶרֶעסַאנְטֶע מַעֲשֶׂה: אִין אוּמַאן אִיז גֶעוֶוען אַ גְרוֹיסֶער עוֹשֶׁר, וָואס עֶר אִיז גֶעגַאנְגֶען צוּם בּוּטְשֶׁער אוּן צוּם בֶּעקֶערֵיי אוּן צוּם גְרָאסֶערִי, אוּן אָפְּגֶעשְׁמוּעֶסְט מִיט זֵיי, אַז אוֹיף זַיין חֶשְׁבּוֹן זָאלְן זֵיי אַרוֹיס גֶעבְּן יֶעדֶע וָואךְ פַאר אַלֶע אָרֶעמֶעלַייט, וָואס וֶועלְן קוּמֶען מִיט אַ צֶעטְל פוּן אִים, אוּן עֶר הָאט דָאס בַּאצָאלְט, אוּן קֵיינֶער הָאט נִישְׁט גֶעווּאוּסְט פוּן וואוּ עֶר בַּאצָאלְט דָאס, וַוייל עֶר הָאט גֶעהַאט אַ נָאמֶען פַאר אַ גַבַּאי צְדָקָה.

וַיְהִי הַיוֹם, עֶס הָאט זִיךְ אִיבֶּערְגֶעדְרֵייט דֶער רֶעדְל, עֶר הָאט שׁוֹין נִישְׁט גֶעהַאט קַיין גֶעלְט צוּ גֶעבְּן, פַארְשְׁטֵייט זִיךְ אַז וֶוען מֶען אִיז גֶעקוּמֶען אִין גְרָאסֶערִי אוּן אִין פִישׁ סְטָאר אוּן אִין בֶּעקֶערִי, הָאט מֶען מֶער נִישְׁט אַרוֹיס גֶעגֶעבְּן פַאר דִי אָרֶעמֶעלַייט. הָאט מֶען אִים בַּאפַאלְן, דוּ גַנָב ! דִי גַזְלָן ! דוּ קַארְגֶער ! הָאט עֶר זִיךְ גֶעבֶּעטְן: וָואס זָאל אִיךְ טוּהְן וֶוען אִיךְ הָאבּ גֶעהַאט הָאבּ אִיךְ דָאךְ גֶעגֶעבְּן, יֶעצְט הָאבּ אִיךְ נִישְׁט. אוּן פוּן שׂוּהְל צוּ שׂוּהְל הָאט מֶען אִים פַארְטְרִיבְּן, אִיז עֶר אַרַיין גֶעפַאלְן אִין אַ מָרָה שְׁחוֹרָה רַחֲמָנָא לִצְלָן, אוּן גֶעטְרַאכְט צוּ זִיךְ, אִיךְ הָאבּ דָאךְ גֶעהָאלְפְן אַלֶעמֶען, אוּן נִישְׁט גֶענוּג אִיךְ הָאבּ פַארְלוֹירְן מַיין גַאנְצֶע פַארְמֶעגְן, אִיז מֶען מִיךְ נָאךְ מְבַזֶה מִיט דִי גְרֶעסְטֶע בִּזְיוֹנוֹת ? אִיז עֶר אַזוֹי גֶעלִיגְן אִין אַ דֶעפְּרֶעסְיֶע, אוּן עֶר אִיז נִישְׁט אַרוֹיס פוּן שְׁטוּבּ. מֶענְטְשְׁן הָאבְּן גֶעקְלַאפְּט אִין פֶענְסְטֶער, אוּן גֶעשְׁרִיגְן: ״דִי גַנָב, פַארְוָואס קוּמְסְטוּ נִישְׁט אַרוֹיס ?״ בִּיז עֶס אִיז גֶעקוּמֶען אַ בְּרֶסְלֶבֶ׳ער חָסִיד צוּ אִים אוּן הָאט אִים גֶענוּמֶען אוֹיסְרֶעדְן: דֶער בַּאשֶׁעפֶער הָאט דִיר אוֹיסְפְּרוּבִּירְט מִיט אַ גְרוֹיסֶע עֲשִׁירוּת, אוּן דוּ בִּיזְט בֵּייגֶעשְׁטַאנֶען דֶעם ׳נִסָיוֹן הָעוֹשֶׁר׳ הוּנְדֶערְט פְּרָאצֶענְט, יֶעצְט פְּרוּבִּירְט דִיר דִי בַּאשֶׁעפֶער אוֹיס מִיט עֲנִיוּת, צוּ זֶעהְן ווִי אַזוֹי דוּ וֶועסְט זִיךְ יֶעצְט דֶערְהַאלְטְן, אוּן צוּ דַיין עֲנִיוּת הָאט דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער נָאךְ צוּגֶעשְׁטֶעלְט אוֹיכֶעט אַז מֶען שְׁרֵייט דִיר נָאךְ, גַנָב ! גַזְלָן ! אוּן מֶען שְׁפֶּעט פוּן דִיר, אוּן מֶען רֶעדְט אוֹיף דִיר כָּל דָבָר אָסוּר, פַּאסְט דָאס דֶען דִיר אַז יֶעצְט זָאלְסְטוּ נִישְׁט בֵּיישְׁטֵיין דֶעם ׳נִסָיוֹן הָעוֹנִי׳ ? אוּן אַזוֹי הָאט עֶר אִים צוּגֶערֶעדְט, אַז עֶר זָאל גֵיין אִין בֵּית הַמִדְרָשׁ, דַאוֶונֶען מִיט מִנְיָן. הָאט עֶר גֶעזָאגְט: אִיךְ הָאבּ דָאךְ מוֹרָא אַז מֶען וֶועט אוֹיף מִיר אַרוֹיף טַאנְצְן, הָאט עֶר אִים גֶעזָאגְט: שְׁוַוייג ! אוּן מַאכְט דִיךְ נִישְׁט צוּטוּהְן, וַוייל דוּ וֵוייסְט דָאךְ אַז דוּ הָאסְט יָא גֶעטוּעֶן גוּט, אוּן אַזוֹי הָאט עֶר אִים אוֹיסְגֶערֶעדְט. בִּיז עֶר הָאט אִים אַזוֹי מְחַזֵק גֶעוֶוען, אַז עֶר אִיז גֶעוָוארְן בַּיי זִיךְ אוֹיפְגֶעבּוֹיט. אוּן אִיז שׁוֹין גֶעגַאנְגֶען אִין בֵּית הַמִדְרָשׁ, אוּן עֶר הָאט אָפְּגֶעשְׁוִויגְן אוֹיף אַלֶע בִּזְיוֹנוֹת. פַארְשְׁטֵייט זִיךְ וִויפִיל קֶען מֶען שׁוֹין מְבַזֶה זַיין אַ אִיד, אוּן צוּבִּיסְלֶעךְ זֶענֶען אַלֶע מִיד גֶעוָוארְן אִים צוּ רוֹדְפְ׳ן, אוּן צוּבִּיסְלֶעךְ אִיז עֶר גֶעקוּמֶען צוּ זִיךְ, אוּן נִישְׁט נָאר דָאס, נָאר דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט גֶעהָאלְפְן אַז עֶס הָאט זִיךְ צוּרִיקְגֶעדְרֵייט דֶער גַלְגַל, אוּן עֶר אִיז גֶעוָוארְן צוּרִיק אַן עוֹשֶׁר.

דֶער עִיקָר דַארְף אַ מֶענְטְשׁ נוּצְן זַיין מוֹיל, עֶר דַארְף ווִיסְן אוּן גֶעדֶענְקֶען אַז עֶר הָאט אַ גֶעוַואלְדִיגֶע כֹּחַ אִין זַיין מוֹיל. וָואסֶערֶע סָארְט נִסָיוֹן עֶר גֵייט נָאר אַרִיבֶּער, וָואסֶערֶע שְׁוֶועריקַייטְן עֶס קוּמְט נָאר אוֹיף אִים, זָאל עֶר דָאס דֶערְצֵיילְן פַארְ׳ן אֵייבֶּערְשְׁטְן, עֶר זָאל זִיךְ אוֹיסְרֶעדְן צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוֹיף אִידִישׁ, אוּן דַאן וֶועט עֶר קֶענֶען אִיבֶּערְקוּמֶען אַלֶע עֶרְלֵיי צָרוֹת אוּן יִסוּרִים.

דָאס זָאגְט דֶער פָּסוּק אִין דִי וָואכֶעדִיגֶע פַּרְשָׁה (דְבָרִים א, א): **אֵלֶה הַדְבָרִים אֲשֶׁר דִיבֶּר מֹשֶׁה.** מֹשֶׁה רַבֵּינוּ הָאט דָא גֶעזָאגְט מוּסָר מִיט לִיבְּשַׁאפְט: אִיר הָאט דָאךְ דֶעם כֹּחַ פוּן ׳אֵלֶה הַדְבָרִים׳ וָואס דָאס מֵיינְט ׳רֶעדְן צוּם בַּאשֶׁעפֶער׳. וָואס דוּרְכְדֶעם וָואלְט מֶען פוּן אַלֶעם גֶערַאטֶעוֶועט גֶעוָוארְן.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אַז מִיר זָאלְן שׁוֹין אַלֶע זוֹכֶה זַיין צוּ זֶעהְן דֶעם בִּנְיַן בֵּית הַמִקְדָשׁ בְּתִפְאַרְתּוֹ, בְּבִיאַת גוֹאֵל צֶדֶק בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן.

(קונטרס ׳רעדן צום באשעפער׳)

קְרִיךְ אַרוֹיס פוּן שְׁמוּץ

ב

דֶער פָּסוּק זָאגְט (קֹהֶלֶת ז׳, י״ד) ״זֶה לְעֻמַּת זֶה עָשָׂה הָאֱלֹקִים״, קֶעגְן יֶעדֶע זַאךְ וָואס אִיז דָא אִין דִי טוּמְאָה, אִיז דָא קֶעגְן דֶעם אוֹיךְ אִין דִי קְדוּשָׁה. אַזוֹי וִוי דֶער יֵצֶר הָרַע הָאט בַּאקוּמֶען אַזֶעלְכֶע גְרוֹיסֶע כּוֹחוֹת צוּ מַאכְן מֶענְטְשְׁן זִינְדִיגְן אַזוֹי גְרִינְג, עֶר שְׁלֶעפְּט אַרַיין אַזוֹיפִיל אִידִישֶׁע קִינְדֶער אִין דִי בִּיטֶערֶע טוּמְאָה פוּן דִי אַלֶע סָארְט גֶעמֵיינֶע שְׁמוּצִיגֶע אוּן עֶקְלְדִיגֶע עֲבֵירוֹת פוּן נִאוּף, אוּן נָאכְדֶעם וָואס דֶער מֶענְטְשׁ אִיז שׁוֹין דוּרְכְגֶעפַאלְן אוּן עֶר לִיגְט שׁוֹין טִיף אִין דִי שְׁמוּץ, קוּמְט דֶער זֶעלְבֶער יֵצֶר הָרַע אוּן רֶעדְט אִים אַיין אַז עֶר הָאט שׁוֹין נִישְׁט קַיין הָאפֶענוּנְג, עֶר וֶועט שׁוֹין קֵיינְמָאל נִישְׁט קֶענֶען תְּשׁוּבָה טוּן אוּן וֶוערְן אַן עֶרְלִיכֶער אִיד; הָאט דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער רַחֲמָנוּת גֶעהַאט אוֹיף אִידִישֶׁע קִינְדֶער אוּן אוּנְז גֶעשִׁיקְט דֶעם גָאר גְרוֹיסְן צַדִיק, וָואס עֶר הָאט אַזֶעלְכֶע לִימוּדִים אוּן עֵצוֹת פַאר יֶעדְן מֶענְטְשׁ, אַז אִין וֶועלְכֶע שְׁוֶוערֶע אוּן טִיפֶע בְּלָאטֶע עֶר אִיז נָאר אַרַיינְגֶעפַאלְן זָאל עֶר זִיךְ אוֹיךְ קֶענֶען אוֹיפְהוֹיבְּן אוּן צוּרִיק קוּמֶען צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

סְ׳אִיז נִישְׁט גְרִינְג אַרוֹיסְצוּקְרִיכְן פוּן שְׁמוּץ, וֶוען אַ מֶענְטְשׁ אִיז שׁוֹין אַרַיינְגֶעזִינְקֶען אִין דֶעם, עֶר הָאט שׁוֹין צוּזַאמְגֶעקוּקְט אַלֶע שְׁמוּצִיגֶע גֶעמֵיינֶע אוֹיסְגֶעלַאסֶענֶע מָאוִויס אוּן וִוידִיאָס, עֶר הָאט שׁוֹין אַזוֹיפִיל מָאל עוֹבֵר גֶעוֶוען אוֹיף דִי הַארְבֶּע עֲבֵירָה פוּן הוֹצָאַת זֶרַע לְבַטָלָה, עֶר אִיז שׁוֹין דוּרְכְגֶעפַאלְן מִיט הַארְבֶּע עֲבֵירוֹת פוּן נַשְׁגַ״ז (נִדָּה שִׁפְחָה גוֹיָה זוֹנָה), אִיז עֶר שׁוֹין אַזוֹי אַרַיינְגֶעטוּן אִין דִי זַאכְן, עֶר קְלֶעבְּט מַמָשׁ דֶערְצוּ אוּן עֶר קֶען זִיךְ נִישְׁט אַוֶועקְרַייסְן דֶערְפוּן. דֶער מֶענְטְשׁ פְּרוּבִּירְט עֶס צוּ בַּאהַאלְטְן, עֶר וֶועט נִישְׁט דֶערְצֵיילְן פַאר קֵיינֶעם וָואס עֶר טוּט, אֲפִילוּ פַאר זַיין נָאנְטֶע פַאמִילְיֶע אוּן עֶלְטֶערְן וֶועט עֶר נִישְׁט אוֹיסְזָאגְן וָואס עֶר טוּט אַלְץ אָפּ אוּנְטֶער זֵייעֶר רוּקְן. קֵיינֶער וֵוייסְט טַאקֶע נִישְׁט וָואס דֶער מֶענְטְשׁ הָאט גֶעטוּן, אָבֶער דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער וֵוייסְט יָא, אוּן דִי גְרוֹיסֶע צַדִיקִים וֵוייסְן דָאס אוֹיךְ. אוּן בַּיי זִיךְ אִין הַארְץ הָאט דָאךְ יֶעדֶער אַ אִידִישֶׁע נְשָׁמָה, דִי נְשָׁמָה נָאגְט אִים אוּן צִיט אִים אַז עֶר זָאל זִיךְ אוֹיפְוֶועקְן פוּן שְׁלָאף, עֶר זָאל זִיךְ אָפְּלָאזְן פוּן דִי אַלֶע שְׁלֶעכְטְס, עֶר שְׁפִּירְט זִיךְ אָבֶער וִוי גֶעבִּינְדֶען דִי הֶענְט אוּן פִיס, עֶר קֶען זִיךְ נִישְׁט אַרוֹיסְזֶען דֶערְפוּן.

עֶס אִיז אָבֶער זִיכֶער דָא אַ וֶועג אַרוֹיס. וִוי לַאנְג אַ מֶענְטְשׁ לֶעבְּט, קֶען עֶר אַלֶעס פַארֶעכְטְן. אוֹיף יֶעדֶע עֲבֵירָה הֶעלְפְט תְּשׁוּבָה, אוּן אֲפִילוּ אוֹיף דִי הַארְבְּסְטֶע אוּן שְׁוֶוערְסְטֶע עֲבֵירוֹת (זֹהַר שְׁמוֹת ק״ו). מֶען דַארְף אָבֶער גֶעדֶענְקֶען אַז דֶער עִיקָר תְּשׁוּבָה הוֹיבְּט זִיךְ אָן דוּרְךְ אַ צַדִיק, מֶען דַארְף טְרֶעפְן דֶעם רִיכְטִיגְן אֱמֶת׳ן גְרוֹיסְן צַדִיק אוּן זַיינֶע תַּלְמִידִים, אוּן גֵיין אִין זַיינֶע וֶועגְן, פָאלְגְן זַיינֶע גְרִינְגֶע גֶעשְׁמַאקֶע עֵצוֹת אוּן לִימוּדִים, אוּן אוֹיף דֶעם וֶועג וֶועט מֶען סוֹף כָּל סוֹף אַרוֹיסְקְרִיכְן פוּן אַלֶעס שְׁלֶעכְטְס.

וִוי אַזוֹי קֶען מֶען וִויסְן וֶוער עֶס אִיז דֶער אֱמֶת׳עֶר צַדִיק? אוֹיף דֶעם דַארְף מֶען קוּקְן אוֹיבּ דֶער צַדִיק קֶען הֶעלְפְן דֶעם מֶענְטְשׁ אָדֶער נִישְׁט. אוֹיבּ גֵייט מֶען צוּ אַ צַדִיק אוּן מֶען זֶעט אַז דֶער צַדִיק הֶעלְפְּט דֶעם מֶענְטְשׁ אוּן וַוייזְט אִים אַ וֶועג אִין לֶעבְן וִוי אַזוֹי עֶר קֶען צוּרִיק קוּמֶען צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, דַאן אִיז דָאס דֶער רִיכְטִיגֶער צַדִיק. אוֹיבּ אָבֶער גֵייט מֶען צוּ אַ צַדִיק אוּן מֶען זֶעט אַז עֶס גֵייט דוּרְךְ טֶעג אוּן וָואכְן אוּן עֶס רוּקְט זִיךְ גָארְנִישְׁט צוּם בֶּעסֶערְן, דַאן אִיז אַ סִימָן אַז מֶען אִיז נִישְׁט אוֹיפְ׳ן רִיכְטִיגְן אַדְרֶעס. עֶס קֶען טַאקֶע זַיין אַז יֶענֶער אִיז גָאר אַ גְרוֹיסֶער צַדִיק פַאר זִיךְ אַלֵיין, עֶר הָאט אָבֶער נִישְׁט דִי כּוֹחוֹת אוּן מֶעגְלִיכְקֵייטְן אַרוֹיסְצוּשְׁלֶעפְּן אַנְדֶערֶע מֶענְטְשְׁן פוּן זֵייעֶרֶע פְּרָאבְּלֶעמֶען אוּן שְׁמוּץ.

דָאס אִיז דִי עֶרְשְׁטֶע נִסָיוֹן וָואס אַ מֶענְטְשׁ דַארְף דוּרְכְגֵיין, עֶר דַארְף זִיךְ אַכְטוּנְג גֶעבְּן נִישְׁט צוּ רֶעדְן אוּן חוֹזֵק מַאכְן חַס וְשָׁלוֹם פוּן דֶעם אֱמֶת׳ן צַדִיק וָואס קֶען אִים הֶעלְפְן, וַוייל אוֹיבּ וֶועט עֶר זִיךְ אוֹיסְדְרֵייעֶן דֶעם רוּקְן צוּם צַדִיק, עֶר וֶועט רֶעדְן אוּן חוֹזֵק מַאכְן פוּן אִים, דַאן וֶועט עֶר דָאךְ שׁוֹין נִישְׁט הָאבְּן דֶעם דָאקְטֶער וָואס זָאל אִים קֶענֶען אוֹיסְהֵיילְן בְּרוּחֲנִיוּת.

וֶוען דֶער מֶענְטְשׁ שְׁטַארְקְט זִיךְ אָבֶער אוּן עֶר גֵייט צוּם צַדִיק, עֶר הוֹיבְּט אָן לֶערְנֶען דִי סְפָרִים פוּן צַדִיק אוּן הֶערְן זַיינֶע אֱמֶת׳עֶ רֵייד, דַאן הָאט עֶר זִיכֶער אַ הָאפֶענוּנְג אַלֶעס אִיבֶּערְצוּדְרֵייעֶן צוּם גוּטְן, צוּ פַארֶעכְטְן אַלֶע שְׁלֶעכְטְס וָואס עֶר הָאט שׁוֹין גֶעטוּן, אוּן זוֹכֶה זַיין צוּ וֶוערְן פוּן יֶעצְט אַן אֱמֶת׳עֶר עֶרְלִיכֶער אִיד.

(קוּנְטְרֵס צֵא מֵהַבּוֹץ)

פָּארְזֶעצוּנְג קוּמֶענְדִיגֶע וָואךְ אי״ה

נייעס אינערהאלב מוסדותינו הק׳

מחנה תפארת התורה גרייט זיך אויף ראש השנה אין אומאן

דער זומער אין קעמפ "מחנה תפארת התורה" גייט ב"ה ווייטער אן מיט א געוואלדיגע סוקסעס, דער קול תורה הילכט אפ אין קעמפ, ווען די צענדליגע טייערע בחורים זיצן און הארעווען אויף די הייליגע תורה, און נוצן אויס די טייערע צייט זיך אנצופולן מיט תורה און יראת שמים. ווער עס קומט נאר אריין אין קעמפ קען גלייך שפירן די לויטערע לופט, די לופט וואס איז אנגעפולט מיט תורה, מיט תפלה, מיט אסאך רעדן צום אייבערשטן.

די אכט וואכן פון קעמפ איז די ריכטיגע הכנה צו די ימים נוראים ווען מיר גייען שוין אט אט אריינטרעטן אין די הייליגע פארכטיגע תשובה טעג ווען עס גייט פארקומען דער פארכטיגער משפט, מען גייט אנשרייבן פאר יעדן מענטש ווי אזוי זיין יאר וועט דורכגיין.

די גאנצע ישיבה גרייט זיך איינאיינעם מיט פילע טויזנטער אידן פון איבער די וועלט צו פארן אויף ראש השנה קיין אומאן, צו נעמען דעם הייליגן רבי׳ן פאר א גוטן אדוואקאט, אזוי ווי דער רבי האט צוגעזאגט אז ער וועט ארויסהעלפן יעדן וואס וועט קומען צו אים אויף ראש השנה, און זען אז מען זאל אים אנשרייבן א גוט געבענטשט יאר.

די פארגאנגענע יאר האט זיך ארויסגעשטעלט צו זיין גאר א גרויסע סוקסעס דער נייער רחבת׳דיגער פלאץ וואס מיר האבן אהערגעשטעלט אין אומאן, וואו אלע אנשי שלומינו תלמידי היכל הקודש האבן פארברענגט דעם יום טוב איינאיינעם, בראשות דעם ראש ישיבה שליט"א. מען האט געדאווענט די תפלות אינאיינעם מיט גרויס השתפכות הנפש אין אונזער שיינעם בית המדרש, מען האט געגעסן די סעודות שבת ויום טוב אינאיינעם אינ׳ם גרויסן עס זאל, עס איז צוגעשטעלט געווארן פילע פלעצער צו שלאפן, מיט אן אייגענע פריוואטע מקוה אויפ׳ן ארט. און במשך די הייליגע טעג אין אומאן האט מען געהאט די זכי׳ צו הערן דרשות התעוררות און התחזקות פונ׳ם ראש ישיבה שליט"א.

אין די יעצטיגע טעג קומט פאר העפטיגע בוי ארבעט אויפ׳ן ארט, צו פארגרעסערן און פארשענערן דעם פלאץ, אז עס זאל קענען אריינעמען נאך פילע אנשי שלומינו וועלכע ווילן אויך מיטהאלטן די געהויבענע טעג אינאיינעם מיט די חבורת היכל הקודש.

פילע פון די הונדערטער צוגעגרייטע בעטן זענען שוין צוכאפט געווארן, עס איז נאר געבליבן א קליינע צאל פלעצער, נאכדעם וואס אלע אנשי שלומינו ווילן זיך האלטן צוזאמען און פירן דעם יום טוב אינאיינעם.

ווער עס וויל נאך אריינכאפן צו רעזערווירן א פלאץ, זאל זיך מעלדן ווי פריער צום "חבורת היכל הקודש באומאן" אויפ׳ן נומער 347-452-0412, וכל הקודם זכה.

ראש השנה שלי עולה על הכל!

סימן טוב ומזל טוב

מיר וואונטשן א הארציגע מזל טוב פאר

מו"ה **יצחק משה רייך** הי"ו

צו די געבורט פון א מיידל למז"ט

דער אייבערשטער זאל העלפן אז ער זאל זען אסאך אידיש נחת דורות ישרים ומבורכים מיט סייעתא דשמיא

ספרי ברסלב

מיט פרייד ווילן מיר מעלדן אז מיטן אייבערשטנ׳ס הילף איז דא צו באקומען ביי אונז אלע ספרי ברסלב

27 Skillman St.

אדער רופט 347-977-7994

הבטחת מוהרא"ש

מוהרא"ש האט צוגעזאגט און מבטיח געווען אז ווער עס וועט ארויסהעלפן דאס דרוקן דעם ספר הקדוש

אשר בנחל

וועט זיכער זען א גרויסע ישועה און געהאלפן ווערן למעלה מדרך הטבע מיט וואס ער דארף.

יעצט האט איר די געלעגנהייט צו האבן א חלק אין דרוקן "אשר בנחל" און געהאלפן ווערן מיט בני חיי ומזוני, זיווגים הגונים, רפואות וישועות.

רופט שוין 845-248-1651

צו באקומען דעם גליון אויף אימעיל < breslevcenter@gmail.com ~ האט ליינס < 212-444-9191/ ארץ ישראל 0723333320/ פרויען 559-670-1543

צו באקומען טעגליך די חיזוק יומי < אויף אימעיל chizikyomi@gmail.com/ טעלעפאן מעסידזשינג 347-630-2876/ אודיא אויפ׳ן טעלעפאן 212-444-9191 #86